

Besluit

Openbare besluit van de Autoriteit Consument en Markt tot goedkeuring van het reserveringspercentage als bedoeld in artikel 8, negende lid, van Verordening (EU) 2017/459

Ons kenmerk : ACM/UIT/497920

Zaaknummer : ACM/17/031359

1. Inleiding en gevolgde procedure

1. Op 6 april 2017 is de Europese netcode betreffende capaciteitstoewijzingsmechanismen in gastransmissiesystemen (hierna: NC-CAM)¹ in werking getreden. In deze netcode zijn onder meer regels opgenomen die betrekking hebben op het incrementele-capaciteitsproces.
2. Het incrementele-capaciteitsproces verplicht aangrenzende transmissiesysteembeheerders (hierna: TSB's) om tenminste in elk oneven jaar te beoordelen of er marktvraag is naar incrementele capaciteit. Als deze beoordeling uitwijst dat er marktvraag is, wordt een incrementele-capaciteitsproject gestart. De TSB's stellen een projectvoorstel op. Na goedkeuring van dit voorstel door de nationale regulerende instanties (hierna: NRA's) wordt de incrementele capaciteit in de eerstvolgende jaarlijkse jaarcapaciteitsveiling aangeboden. Na de veiling volgt een economische test. De incrementele capaciteit wordt alleen gebouwd als het resultaat van de economische test als bedoeld in artikel 22 NC-CAM positief is. Hiervan is sprake als de investeringskosten in voldoende mate gedekt worden door boekingen van incrementele capaciteit door netgebruikers in de jaarcapaciteitsveiling.
3. In het voorjaar van 2017 heeft Gasunie Transport Services B.V. (hierna: GTS) gelet op artikel 26, eerste lid, NC-CAM beoordeeld of er marktvraag is naar incrementele capaciteit. Voorts heeft GTS op grond van artikel 26, tweede lid, NC-CAM verslag opgesteld en in overleg met de aangrenzende Duitse TSB's besloten een incrementele-capaciteitsproject te starten op de grens van het TTF marktgebied en het marktgebied Gaspool.
4. In artikel 8, achtste lid, NC-CAM is bepaald dat een hoeveelheid van minimaal 10% van de incrementele capaciteit moet worden gereserveerd. Deze capaciteit mag pas aangeboden in de jaarlijkse kwartaalcapaciteitsveiling. Een TSB moet het reserveringspercentage op grond van artikel 8, negende lid, NC-CAM ter goedkeuring aan de NRA voorleggen.
5. Bij brief van 28 juni 2018 heeft GTS de Autoriteit Consument en Markt (hierna: de ACM) verzocht het reserveringspercentage op 10% vast te stellen. Met dit besluit keurt de ACM dit voorgestelde percentage goed voor het incrementele-capaciteitsproject dat in 2017 is gestart.

¹ VERORDENING (EU) 2017/459 VAN DE COMMISSIE van 16 maart 2017 tot vaststelling van een netcode betreffende capaciteitstoewijzingsmechanismen in gastransmissiesystemen en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 984/2013.

2. Wettelijk kader

6. Artikel 3, eerste lid, NC-CAM, luidt:

Incrementele capaciteit: mogelijke toekomstige toename via marktgebaseerde procedures van de technische capaciteit of mogelijke nieuwe capaciteit die wordt gecreëerd wanneer momenteel geen capaciteit bestaat die kan worden aangeboden op basis van investeringen in fysieke infrastructuur of optimalisering van de capaciteit op lange termijn, en die vervolgens wordt toegewezen bij een positief resultaat van een economische test, in de onderstaande gevallen: a) in bestaande interconnectiepunten; b) door een nieuw interconnectiepunt of nieuwe interconnectiepunten op te zetten; c) als fysieke reverse flow-capaciteit op één of meer interconnectiepunten die nog niet eerder is aangeboden.

7. Artikel 3, negende lid, NC-CAM, luidt:

Incrementele-capaciteitsproject: project dat erop is gericht de hoeveelheid technische capaciteit op een bestaand interconnectiepunt te verhogen of een nieuw interconnectiepunt op te zetten op basis van capaciteitstoewijzing in het voorafgaande incrementele-capaciteitsproces.

8. Artikel 3, elfde lid, NC-CAM, luidt:

Incrementele-capaciteitsproces: proces ter beoordeling van de marktvaart naar incrementele capaciteit dat een niet-bindende fase omvat waarin netgebruikers hun vraag naar incrementele capaciteit kenbaar maken en kwantificeren, alsmede een bindende fase waarin één of meer transmissiesysteembeheerders de netgebruikers verzoeken om bindende verbintenissen inzake het inkopen van capaciteit aan te gaan.

9. Artikel 8, achtste lid, NC-CAM, luidt:

In het geval van incrementele capaciteit wordt een hoeveelheid van minimaal 10% van de bestaande technische capaciteit op het betrokken interconnectiepunt gereserveerd en niet vroeger aangeboden dan op de in artikel 12 bedoelde jaarlijkse kwartaalcapaciteitsveiling die overeenkomstig de veilingkalender wordt gehouden gedurende het gasjaar voorafgaand aan de start van het desbetreffende gasjaar.

10. Artikel 8, negende lid, NC-CAM, luidt:

Het exacte aandeel van de overeenkomstig de leden 6 en 8 gereserveerde capaciteit wordt bepaald na raadpleging van de belanghebbenden, overeenstemming tussen de transmissiesysteembeheerders en goedkeuring door de nationale regulerende instanties voor elk interconnectiepunt. De nationale regulerende instanties overwegen met name om een groter aandeel van de capaciteit voor een kortere duur te reserveren teneinde afscherming van downstream-leveranciersmarkten te voorkomen.

Bevoegdheidsgrondslag ACM

11. De taken waarmee de ACM is belast, zijn vastgelegd in de wet. In de Gaswet zijn deze taken vastgelegd in artikel 1a, eerste lid, NC-CAM:

“De Autoriteit Consument en Markt is belast met de aan haar opgedragen taken ter uitvoering van het bepaalde bij of krachtens deze wet, verordening 713/2009, verordening 715/2009, verordening 1227/2011 en verordening 994/2010. Ook is de Autoriteit Consument en Markt belast met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze wet, verordening 713/2009, verordening 715/2009, verordening 1227/2011 en verordening 994/2010, met uitzondering van artikel 8, tenzij het gaat om investeringen, genoemd in artikel 8, tweede lid, onderdeel f tot en met i, en met uitzondering van de artikelen 8a, 35a en 54 tot en met 57.”

12. NC-CAM is een verordening die is vastgesteld krachtens Verordening 715/2009, waardoor de ACM op grond van artikel 1a, eerste lid, van de Gaswet ook belast is met taken die voortvloeien uit NC-CAM.

13. De bovengenoemde bepaling uit NC-CAM geeft opdracht aan de nationale regulerende instantie om te besluiten wie de taak op grond van deze bepaling uitvoert.

14. In artikel 39, eerste lid, van Richtlijn 2009/73/EG van het Europees Parlement en de Raad (hierna: de Richtlijn) is het volgende geregeld:

“Iedere lidstaat wijst één enkele nationale regulerende instantie aan.”

15. Artikel 1a, tweede lid, van de Gaswet stelt dat de ACM is aangewezen als de in artikel 39, eerste lid, van de Richtlijn bedoelde nationale regulerende instantie:

“De Autoriteit Consument en Markt is de regulerende instantie, bedoeld in artikel 39, eerste lid, van de richtlijn en in verordening 715/2009 en is de bevoegde instantie als bedoeld in verordening 715/2009.”

3. Goedkeuringsverzoek van GTS

16. GTS stelt voor om 10% van de incrementele capaciteit van het in 2017 geïnitieerde incrementele-capaciteitsproject te reserveren ten behoeve van korte termijnveilingen. GTS komt tot dit percentage op grond van het volgende.
17. Tijdens de marktbevraging heeft één shipper een vraagindicatie ingediend. Volgens GTS wil deze shipper de totale gevraagde hoeveelheid incrementele capaciteit boeken. Op grond van NC-CAM moet echter een gedeelte van de incrementele capaciteit worden aangeboden in de jaarlijkse kwartaalcapaciteitsveiling. GTS stelt om deze reden voor om een zo groot mogelijk deel van de incrementele capaciteit in de jaarlijkse jaarcapaciteitsveiling aan te bieden. GTS wil daarom het minimum percentage dat NC-CAM verplicht stelt reserveren. Op deze wijze zou de shipper die een vraagindicatie heeft ingediend over het merendeel van de gewenste capaciteit kunnen beschikken.
18. GTS heeft het voorgestelde percentage geraadpleegd. Eén marktpartij, Gazprom Export (hierna: Gazprom), heeft gereageerd. In haar reactie is Gazprom niet ingegaan op het voorgestelde reserveringspercentage. Volgens GTS impliceert dit dat Gazprom zich kan vinden in het gedane voorstel.

4. Beoordeling door de ACM

19. De ACM constateert dat het reserveringspercentage dat GTS voorstelt – zijnde 10% – in overeenstemming is met het vereiste zoals opgenomen in artikel 8, achtste lid, NC-CAM. Hierin is bepaald dat in geval van incrementele capaciteit tenminste 10% moet worden gereserveerd. De ACM ziet daarbij geen redenen om het door GTS voorgestelde percentage, conform artikel 8, achtste lid, NC-CAM, op een hoger niveau vast te stellen om zodoende het afschermen van de downstream-leveranciersmarkten te voorkomen. De ACM overweegt hiertoe het volgende.

20. Op de (Nederlandse zijde van de) interconnectiepunten die het Nederlandse TTF-marktgebied en het Duitse Gaspool marktgebied met elkaar verbinden is er thans geen sprake van contractuele of fysieke congestie.² Dit betekent dat op deze interconnectiepunten de bestaande technische capaciteit niet is uitverkocht. Uit data van het ENTSOG transparantie platform³ blijkt daarbij dat op de interconnectiepunten tussen het TTF-marktgebied en Gaspool de komende jaren (aanzienlijke) hoeveelheden bestaande technische capaciteit beschikbaar is die iedere shipper kan boeken. De ACM ziet daarom niet het risico dat de downstream-leveranciersmarkten worden afgeschermd als niet meer dan 10% van de incrementele capaciteit wordt gereserveerd. Ten overvloede merkt de ACM op dat uit de raadpleging van GTS niet is gebleken dat het reserveringspercentage op een hoger niveau dan 10% vastgesteld moet worden.

---

² Zie in dit verband het congestie monitoringsrapport van ACER voor 2017 (www.acer.europa.eu).

³ Zie hiertoe het ENTSOG transparantieplatform (<https://transparency.entsog.eu>).

5. Besluit

21. De Autoriteit Consument en Markt keurt op grond van artikel 8, negende lid, NC-CAM een reserveringspercentage van 10% goed voor het incrementele-capaciteitsproject dat Gasunie Transport Services B.V. in 2017 is gestart.
22. Dit besluit wordt bekend gemaakt door publicatie in de Staatscourant. Daarnaast wordt het ter mededeling aan Gasunie Transport Services B.V. toegezonden. Voorts publiceert de Autoriteit Consument en Markt dit besluit op zijn internetpagina (www.acm.nl).

Den Haag,

Datum: 19 juli 2018

Autoriteit Consument en Markt
namens deze,

w.g.

dr. F.J.H. Don
Waarnemend bestuursvoorzitter

Tegen dit besluit kan degene, wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken, binnen zes weken na de dag van bekendmaking van dit besluit een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij de Autoriteit Consument en Markt, Directie Juridische Zaken, Postbus 16326, 2500 BH Den Haag. In dit bezwaarschrift kan een belanghebbende op basis van artikel 7:1a, eerste lid, van de Algemene wetbestuursrecht, de Autoriteit Consument en Markt verzoeken in te stemmen met rechtstreeks beroep bij de administratieve rechter.